

Rekenkamercommissie Gemert-Bakel – Laarbeek

Jaarverslag 2019

Inhoud jaarverslag Rekenkamercommissie

I.	Voorwoord	3
II.	Samenstelling van de Rekenkamercommissie	4
III.	Werkwijze en bijeenkomsten	5
IV.	Onderzoeken 2019	6
V.	Budget	8

I. Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag over 2019. Met dit jaarverslag wil de Rekenkamercommissie Gemert-Bakel - Laarbeek verantwoording afleggen over haar werkzaamheden in 2019.

Voorafgaande aan elk jaar vragen wij, in samenspraak met de regiegroep, aan uw raad om onderwerpen te benoemen die wij als Rekenkamercommissie zouden kunnen oppakken. Echter om nog beter aan te kunnen sluiten bij uw wensen zijn wij in 2019 met alle fracties uit uw raad afzonderlijk het gesprek aangegaan. Het doel was om onderling nader kennismaken, temeer er mogelijk (nieuwe) leden in uw raad zijn met wie wij nog niet eerder hebben gesproken. Tevens hebben we besproken wat voor de raadsleden van belang is om de komende jaren nader te onderzoeken. Op deze wijze kunnen wij als Rekenkamercommissie zo gericht mogelijk onderzoek doen. Deze gesprekken hebben we als waardevol ervaren.

We hadden voor 2019 een ambitieuze onderzoeksagenda. Deze agenda hebben we gelukkig ook kunnen realiseren. In dit jaarverslag worden de verschillende onderzoeken kort toegelicht. Wel zijn we in het najaar overvallen door een mogelijke halvering van ons onderzoeksbudget. Dat heeft ons doen besluiten om even een pas op de plaats te maken. We zijn blij dat uiteindelijk het budget weer op 100% is gebracht waardoor we ook in 2020 verder kunnen met ons werk om uw beide raden tot dienst te zijn.

Mocht u naar aanleiding van dit jaarverslag nog vragen hebben, neemt u dan gerust contact met ons op. Wij zijn graag bereid hierover het gesprek aan te gaan. Zie hiervoor onderstaande contactgegevens.

Als voorzitter van de Rekenkamercommissie is dit mijn het laatste voorwoord. Namens de Rekenkamercommissie wil ik u allen, de gemeenteraad, maar ook iedereen binnen en buiten de ambtelijke organisatie van Gemert-Bakel en Laarbeek bedanken die aan de realisatie van de werkzaamheden van de Rekenkamercommissie ook dit jaar een bijdrage hebben geleverd.

John Verhoeven,
Voorzitter Rekenkamercommissie Gemert-Bakel - Laarbeek

Telefoon: 0492 378500

E-mail: rekenkamercommissie@gemert-bakel.nl

9 maart 2020

II. Samenstelling van de Rekenkamercommissie

De Rekenkamercommissie Gemert-Bakel – Laarbeek was in 2019 als volgt samengesteld:

- de heer J. Verhoeven (voorzitter)
- de heer J. Sanders (lid)
- de heer C. Lommers (lid) tot 21 april 2019
- de heer R. Malag (lid) vanaf 22 augustus 2019 te Laarbeek en vanaf 26 september 2019 te Gemert-Bakel

De Rekenkamercommissie werd ambtelijk ondersteund door mevrouw H. van der Heijden (secretaris en plaatsvervangend griffier van gemeente Gemert-Bakel).

Contact

Post: Postbus 10.000 5420 CA Gemert

Telefoon: 0492 378500

E-mail: rekenkamercommissie@gemert-bakel.nl

III. Werkwijze en bijeenkomsten

De Rekenkamercommissie is een onafhankelijk orgaan waarvan de taken en bevoegdheden zijn beschreven in de Gemeentewet en de door de gemeenteraden vastgestelde Verordening gemeentelijke Rekenkamercommissie Gemert-Bakel en Laarbeek 2015 en Convenant gezamenlijke Rekenkamercommissie gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek. Ook is er een reglement van orde.

De Rekenkamercommissie voert onderzoek uit naar de effecten van het gemeentelijk beleid en naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid, van het gemeentelijk beheer en van de gemeentelijke organisatie, naar de rechtmatigheid van het gemeentelijk beheer, alsmede naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van instellingen waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente wordt bekostigd.

Er is een regiegroep voor de Rekenkamercommissie. De regiegroep is een intergemeentelijk adviesorgaan, bestaande uit tenminste twee leden per raad van de gemeenten, ondersteund door een van de raadsgriffiers. De regiegroep fungeert namens de gemeenteraden als klankbord en contactorgaan voor de Rekenkamercommissie.

De gemeenteraad kan de Rekenkamercommissie door tussenkomst van de regiegroep om een onderzoek verzoeken, waarbij de Rekenkamercommissie onafhankelijk is in haar uiteindelijke onderwerpkeuze. Jaarlijks stelt zij een onderzoeksplan en jaarverslag op.

De resultaten, conclusies en aanbevelingen van uitgevoerde onderzoeken worden vastgelegd in een conceptrapport. Dit conceptrapport wordt achtereenvolgens voorgelegd aan de bij het onderzoek betrokken ambtenaren en bestuurders. Zij worden in de gelegenheid gesteld om hierop te reageren. Nadat de reacties zijn verwerkt, biedt de Rekenkamercommissie het rapport aan de gemeenteraad aan.

Gedurende het verslagjaar 2019 is de Rekenkamercommissie 18 keer bij elkaar geweest voor eigen vergaderingen, vergaderingen met de regiegroep en bijeenkomsten met derden in het kader van de uitvoering van de onderzoeken.

IV. Onderzoeken 2019

In de loop van 2019 zijn de volgende rapporten uitgebracht:

- **Onderzoek naar Subsidies (Gemert-Bakel en Laarbeek)**

De Rekenkamercommissie publiceerde in maart een onderzoek naar het subsidiebeleid. De doelstelling van het onderzoek was om inzicht aan de raden te verschaffen in de effectiviteit van het eigen subsidiebeleid: sluiten de resultaten aan bij de uitgangspunten die bij de vaststelling van het beleid zijn geformuleerd. De samenleving verandert immers in snel tempo. Burgers worden mondiger en initiatiefrijker. Gemeenten stimuleren de samenleving en faciliteren steeds meer particuliere initiatieven. De rol van de lokale overheid verandert ook, doordat duidelijk wordt dat gemeenten ook niet alles zelf meer kunnen realiseren. Door deze ontwikkelingen neemt de relevantie van het onderwerp subsidieverstrekking toe. Subsidies worden steeds meer een middel om maatschappelijke effecten te bereiken, naast het bieden van kansen voor organisaties, instellingen en verenigingen. De uitdaging voor de komende jaren is om de schaarse middelen zo te verdelen dat er meer bereikt kan worden. Het blijft daarbij van belang te beseffen dat subsidies een middel zijn om beleidsdelen te bereiken en geen doel op zich. In het rapport hebben we een aantal handvatten gegeven om het subsidiebeleid verder te ontwikkelen.

- **Vooronderzoek Informatiebeveiliging (Gemert-Bakel en Laarbeek)**

In april heeft de Rekenkamercommissie een onderzoek uitgebracht over informatiebeveiliging. Dit onderwerp wordt steeds belangrijker voor overheden/gemeenten. Verlies van gegevens(dragers), onzorgvuldig of oneigenlijk gebruik, het manipuleren van informatie en/of inbraak in informatiesystemen kan grote schade opleveren voor overheden, burgers en bedrijven. Burgers, bedrijven en organisaties moeten erop kunnen vertrouwen, dat gegevens in goede handen zijn bij de overheid. Gemeenten dragen verantwoordelijkheid voor informatiebeveiliging en in het bijzonder voor de bescherming van persoonsgegevens. De Rekenkamercommissie van Gemert-Bakel en Laarbeek wilde met dit onderzoek inzicht geven in de huidige staat van de technische beveiliging van de gegevens die de gemeente beheert. Niet om hiermee de bedrijfsvoering binnen de raad in detail te bespreken, maar juist om de raad in positie te brengen om zijn kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van dit belangrijke onderwerp beter uit te kunnen voeren. De risico's en impact op dit gebied kunnen immers groot zijn en vanuit de verantwoordelijkheid van de raad biedt het de mogelijkheid om met dit rapport beter het gesprek te kunnen voeren met het college. Het onderzoek mondde uit in een reeks van concrete aanbevelingen.

- **Duurzaamheid (Laarbeek)**

In augustus heeft de Rekenkamercommissie een onderzoek naar de sturing en controle in de gemeente Laarbeek afgerond. In Laarbeek zijn op het gebied van duurzaamheid al veel goede initiatieven ontplooid. Dit heeft ertoe geleid dat de gemeente door een actiegerichte aanpak erin is geslaagd om in korte tijd vele concrete initiatieven in gang te zetten, tezamen met vele betrokkenen in de samenleving. Tijdens de gesprekken met raadsleden merkten wij echter dat er met betrekking tot het onderdeel duurzaamheid weliswaar veel informatie op diverse manieren naar raadsleden komt, maar dat (mede daardoor) het overzicht werd gemist. Datzelfde gold ook voor de financiële situatie. Wat kost duurzaamheidsbeleid precies? Wat brengt het precies op?

Welk deel van de uitgaven is revolverend? De gemeente Laarbeek was voornemens om in 2018/2019 een inhoudelijke focus aan te brengen in het duurzaamheidsbeleid. De Rekenkamercommissie zag dit als een uitgelezen kans om met een onderzoek de gemeenteraad te helpen in haar kaderstellende rol, bij sturing (versnellen en of bijsturen) en om te kunnen controleren. De centrale onderzoeksvraag in het onderzoek was: 'over welke informatie, op welke momenten en in welke vorm dient de gemeenteraad van Laarbeek te beschikken om gefundeerd kaders te stellen en te controleren op het gebied van duurzaamheid? Het onderzoek gaf verschillende aanbevelingen om beter en integraler te sturen als gemeenteraad op het duurzaamheidsbeleid.

- **Bestrijding armoede- en schuldenproblematiek (Gemert-Bakel)**

Tot slot heeft de Rekenkamercommissie in oktober een onderzoek uitgevoerd naar de armoede- en schuldenproblematiek. Gelet op de groei van de armoede onder bepaalde bevolkingsgroepen en de mogelijk nadelige effecten daarvan is een effectief en efficiënt armoedebeleid van groot maatschappelijk belang. De doelstelling van het onderzoek was om vast te stellen hoe het armoedebeleid in de gemeente Gemert-Bakel was georganiseerd en of er voldoende uitvoering wordt gegeven aan een doeltreffend en doelmatig armoede- en schuldenproblematiekbeleid? Bijzonder aan dit onderzoek was dat de uitvoering ongeveer gelijktijdig liep met het nieuwe armoede beleidsplan van de gemeente. Samen is eraan gewerkt de onderzoeksresultaten en aanbevelingen zo goed mogelijk mee te nemen. Doordat het onderzoek tijdens de 'begrotingsraad' besproken werd, is ervoor gekozen een speciale RKC-info te organiseren waarin voldoende tijd werd uitgetrokken raads- en commissieleden mee te nemen in de uitkomsten van het onderzoek.

Met de conclusies en aanbevelingen van dit onderzoek hopen we de gemeenteraad meer inzicht en handvatten te hebben gegeven voor de aanpak van de armoede- en schuldenproblematiek in de gemeente Gemert-Bakel.

Lopende onderzoeken

- **Regionaal onderzoek naar functionering Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (OD-ZOB) (Gemert-Bakel, Laarbeek o.a.)**

De Rekenkamer(commissie)s van Best, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Laarbeek, Nuenen c.s., Son en Breugel, Veldhoven en Waalre hebben gezamenlijk onderzoek gedaan naar de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant. De ODZOB, als gemeenschappelijke regeling, heeft als taak te zorgen voor een veilige en gezonde, fysieke leefomgeving samen met de ketenpartners, de 21 regiogemeenten en de provincie Noord-Brabant. Het doel van het onderzoek is de gemeenteraad inzicht te geven in onder meer de doeltreffendheid en doelmatigheid van de OD-ZOB, de sturing en governance, toekomstige opgaven en richtingen van verbetering aan te wijzen. In het 4^e kwartaal van 2019 is dit onderzoek opgestart en hebben de interviews onder de ambtenaren en bestuurders en raadsleden plaatsgevonden. De onderzoeksresultaten zullen worden gepresenteerd in april 2020.

V. Budget

De Rekenkamercommissie voert haar werkzaamheden uit binnen het budget dat de raad daarvoor beschikbaar heeft gesteld. In het convenant gezamenlijke Rekenkamercommissie gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek is afgesproken dat de deelnemende gemeenten jaarlijks een budget beschikbaar stellen van € 1,00 per inwoner. De uitvoeringskosten van de Rekenkamercommissie komen ten laste van dit budget. De commissie beschikt over een ambtelijk secretaris en voert samen met ingehuurd externe deskundigen de onderzoeken uit.

Dit levert in het kort de volgende financiële verantwoording op. De financiële verantwoording is nader toegelicht aan uw vertegenwoordigers in de regiegroep.

Budget Rekenkamercommissie 2019

Bijdrage gemeente Laarbeek (€ 1,00 per inw):	€ 22.000,-	
Bijdrage gemeente Gemert-Bakel: (€ 1,00 per inw):	€ 30.447,-	
Niet besteed budget 2018	€ 19.688,-	
Totaal:		€ 72.135,-

Uitgaven 2019

Vergoedingen leden van de Rekenkamercommissie	€ 6.075,-	
Administratieve kosten	€	
Onderzoekskosten (externe expertise)	€ 22.619,-	
Totaal:		€ 28.694,-
Restant 2019		€ 43.441,-

Artikel 12, lid 4, van de Verordening gemeentelijke Rekenkamercommissie Gemert-Bakel en Laarbeek 2015 bepaalt:

Indien het budget niet volledig wordt besteed, blijft het resterende beschikbaar voor de Rekenkamercommissie, na overleg met de regiegroep en met een maximum van 50% van het jaarbudget. In overleg met de regiegroep is besloten tot reservering van het restant van het jaarbudget van 2019, i.c. **€ 26.223,-** ten behoeve van het jaar 2020.